

Voordrachten van J.J. Cremer in 1868.

Nieuwe Rotterdamsche courant, 28 december 1867:

Rotterdam, 27 December.
Men verneemt, dat door onzen begaafden landgenoot, den heer J. J. **Cremer**, te 's Hage, in de maand Februarij a. s. alhier eene voordragt zal gehouden worden, waartoe hij de keus heeft bepaald op zijne novelle, getiteld: *'t Kruuzemuntje*, die hij hier ter stede nog niet heeft voorgedragen.

Utrechtsch provinciale en stedelijke courant, 6 januari 1868:

*— De rederijkerskamer Jan van Beers alhier houdt Woensdag eene openbare vergadering, waarin behalve eenige voordragten van leden, de heer J. J. Tiele, van Rotterdam, het Paauwenveerken van **Cremer** zal lezen. Men weet, uit de voordragt van »Kruuzemuntjen,” uit de *Vaderlandsche Letteroefeningen*, ten vorigen jare door dien heer ten beste gegeven, dat hij bijzonder gelukkig is in de voordragt van Cremer's novellen, zoodat velen een aangename avond kunnen verwachten. Alle rederijkers hebben toegang.

De locomotief, 8 januari 1868:

Om tot HUET terug te keeren, ik verneem dat wij eerlang ook een roman in één deel van hem te wachten hebben. Die van **CREMER** is altijd nog ter perse.
De beste litterarische voortbrengselen bevat thans een te Leiden bij VAN DOESBURGH verschijnend tijdschrift: *Los en Vast* onder redactie van een ongenoemde, ofschoon ieder weet, dat de redacteur de predikant VAN GORKOM is, een zeer liberaal man, die ter zijde wordt gestaan door zijn kollega KOOPMANS VAN BOEKEREN, mede een der predikant-auteurs, waaraan ons land zoo rijk is. Hun beroep brengt het mede, dat zij vrijen tijd aan de beoefening der letterkunde geven kunnen. Eigenlijke litteratoren, die geheel door en voor hun vak leven, hebben wij niet. Zelfs HOFDIJK is dit niet; hij is onderwijzer van het gymnasium, en **CREMER** is meer voordrager, indien ik het zoo noemen kan, dan schrijver. Naauwelijk toch is de winter in aantocht, of **CREMER** vangt zijne rondreis door Nederland aan, en draagt zijn novelles voor tegen eene vrij aanzienlijke som

Algemeen handelsblad, 8 januari 1868:

◀ Naar wij vernemen heeft de Heer J. J. **Cremer**, op dringende uitnoodiging van velen zijner vroegere toehoorders, besloten, dit jaar alhier eene enkele voordragt te houden, welke zal plaats hebben op Vrijdag 17 Jan. in het Odeon. Het onderwerp zal zijn „Broer Joapik.” ▶

Algemeen handelsblad 13 januari 1868:

VOORDRAGT
dooc den Heer J. J. **CREMER**,
BRUUR JOAPIK,
op Vrijdag 17 Januarij 1868,
in ODEON, 's Avonds 7½ uur. (914)
Plaatsen kunnen opgegeven worden aan het Lokaal
Woensdag 15 en Donderdag 16 Januarij van 1 tot 4 ure.

Algemeen handelsblad 21 januari 1868:

De bekende novellen-schrijver J. J. **Cremer**, bragt 11. Vrijdag weder een bezoek aan onze stad. Evenals vroeger werd dit ook nu zeer op prijs gesteld, getuige het talrijk en gedistingeerd publiek, dat de zaal van het Odeon bevatte, om „Breur Joapik's" wedervaren uit den mond van den geschiedschrijver zelve te vernemen, een voorregt dat zeker niet gering te schatten is. Voordragt en mimiek zijn onverbetterlijk en steunen op waardige wijze de door ongekuunstelde naïviteit en trouwe navolging der natuur uitmuntende schetsen, die **Cremer** ten beste geeft. Men leeft inderdaad tusschen boeren; men ziet ze en hoort ze spreken, niet alleen in hun eigenaardig dialect, maar ook in hunne eigenaardige taal. De liefdesverklaring van Joapik, „den onneuzele in het kwoade" aan Hanske en het kraambezoek op het „hoogeland", behooren o. i. tot de best geslaagde tafereeltjes uit het verhaal, dat den hoorder van het begin tot het einde regt aangenaam bezig houdt.

Dagblad van ZuidHolland en sGravenhage, 25 januari 1868:

Op den 21^a Januarij ll. trad in de *Leesinrigting voor den ambachtsman* als spreker op de heer J. J. Cremer, de overal bekende en gevierde novellist. Was het wonder, dat de lokalen der inrigting met eene belangstellende menigte, zoo toehoorders als toehoorderessen, waren opgevuld, nu hen weder zulk een genotrijke avond wachtte?

Die verwachting werd niet teleur gesteld.

De heer Cremer toch droeg een zijner novellen voor, getiteld: „*Mijn oude Jacob*”, die, wat inhoud en inkleeding betreft, onder de beste mag worden gerangschikt. Lagchend en schertsend leidt de schrijver ons in bij den ouden soldaat, die, op het slagveld verminkt, zijn eentoonig leven onder het genot van een karig pensioen voortsleept, doch, op den duur het werkeloos leven moede, als oppasser bij eenige heeren in dienst treedt, zich later nog in het huwelijk begeeft en bij zijn afsterven bewijst, dat het verwijt van karig en vrèkkig te zijn, hem menigmaal door zijne vrouw toegevoegd, niet was verdiend.

Had de trom, die hij jaren lang sloeg, hem altijd zonder

Had de trom, die hij jaren lang sloeg, hem altijd zonder omwegen gezegd wat hij waarlijk was, „dom, dom, drommels dom, dommer als de trom, trom, trom”, hij wilde niet dat zijne kinderen zich even als hij voor het geluid van dat instrument zouden behoeven te schamen en had daarom zijne zuur verdiende spaarpenningen aan de spaarbank toevertrouwd, met de bestemming om als belooning te dienen voor hen, die zijne kinderen zouden opvoeden en onderwijzen.

Wij behoeven niet te zeggen, dat de spreker werd toegejuicht, toen hij aan het slot zijner voordragt den wensch uitte, dat velen mogten gevonden worden, die hunne uitgaven tot het noodige bepaalden om hun kroost met hunne spaarpenningen eene goede opvoeding en goed onderwijs te schenken.

De waarheid schertsend gezegd vindt gereedelijk gehoor.

Ten slotte droeg de spreker nog voor twee zijner gedichtjes, in Betuwschen tongval, getiteld: „de blinde” en „de oude”, die, getuigen de aandacht en stilte, zoo wat inhoud als voordragt betreft, niet minder voldeden dan het voorafgaande.

Wij wenschen den leden der *Leesinrioting* nog vele derge-

'T PAAUWENVEERKE.
 Voordracht van J. J. **CREMER**,
 DONDERDAG dertig JANUARI,
 in de Stads-Gehoorzaal, aanvang te ~~seven~~ **seven** uren 's avonds.
 Toegangskaarten, ad *f* 1 per persoon, te verkrijgen bij de Heeren SCHREU-
 DER & VAN BAAK, Nieuwe Rijn, en aan het Locaal op den avond der
 Voordracht.
 Er kunnen plaatsen besproken worden tegen betaling van *tien* cents.
 G. VAN GORKOM.
 J. H. MARONIER.
 W. PLEYTE.

Nieuwe Rotterdamsche courant, 2 februari 1868:

Op Vrijdag 7 Februarij a. s.,
des avonds ten Sure,
 zal door den Heer **J. J. CREMER** uit 's Hage,
 in de Zaal der Maatschappij tot Nut van 't Alge-
 meen, de voordracht plaats hebben zijner
Betuwsche Novelle
'T KRUUZEMUNTJE,
 nimmer alhier door den Schrijver voorgedragen.
Inteekenlijsten liggen van heden tot en met
Woensdag 5 Februarij a. s. bij de Boekhande-
 laren M. J. MENSING, Hoogstraat; M. WIJT
 & ZONEN, Beursplein, en aan het Lokaal der
Maats. Tot Nut van 't Algemeen. (2182)

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 28 februari 1868:

— In de buitengewone vergadering van het departement
 Zwolle der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, te houden
 op Donderdag 26 Maart e. k., zal de heer J. J. **Cremer**,
 van 's Gravenhage, als spreker optreden.

Arnhemsche courant, 4 maart 1868:

Societeit „DE HARMONIE” te Wageningen.

DONDERDAG 5 Maart 1868.

BUITENGEWONE VOORDRAGT

VAN DEN HEER **J. J. CREMER,**
Schrijver der Betuwsche Novellen.

De opbrengst zal strekken tot steuning der fondsen van de Stichting 17 Nov. 1863, (Algemeen Ziekenhuis), en de Bewaarschool.

ENTRÉE f 0.99. *Aanvang ten half acht ure.*

Kaartjes zijn te bekomen bij den Kastelein der Societeit „de Harmonie”.

De opregte Haarlemsche courant, 14 maart 1868:

NIEUWE SCHOUWBURG TE HAARLEM.
Aanstaanden Maandag 16 Maart,
Voordragt van den Heer
J. J. CREMER,
VAN ZIJNE NOVELLE:
„TBLINKENDE HOANTJE”,
des avonds ten half acht ure.

Toegangskaarten zijn te verkrijgen à f 1 bij den kastelein van den Schouwburg, waar tevens plaatsen te bespreken zijn à 10 cents extra.

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 30 maart 1868:

Zwolle, 28 Maart.

— De reeks der voordragten, die in dezen winter door het departement Zwolle der Maatschappij tot Nut van 't algemeen werden gegeven, is donderdag avond waardig besloten met de optreding van den zoo gevierden novellist, den heer J. J. **Cremer**. Vroegere kennismaking met diens groote talenten was aanleiding, dat de ruime vergaderzaal reeds vroegtijdig over gevuld was. De groote stilte, die onmiddellijk heerschte toen de heer **Cremer** zijne plaats innam, was als eene ovatie van de vergadering, die geen enkel zijner woorden of gestes wenschte te verliezen.

Het „Kruizemuntje” — aan allen die tegenwoordig waren, zeker reeds bekend — werd door den auteur voorgedragen. Op eene uitmuntende wijze werd die „teekening met de pen” aan allen ter bezigtiging gegeven, zoodat men zich bij ieder tafereel der novelle werkelijk tegenwoordig waande. Herhaaldelijk kon zich de goedkeuring van het zoo aanzienlijke gehoor niet bedwingen, en deze ontbrak, evenmin als aan het

Vervolg:

— einde van de novelle, bij de stukken die na de pauze door den heer **Cremer** werden voorgedragen.

Harlinger courant, 15 april 1868:

Finnen kort zal het beschaafde Harlinger publiek in de gelegenheid gesteld worden den grooten novellist, den teroeg zoo gewierden iedenaar J. J. **Cremier**, van aangezigt tot aangezigt te zien, te hooren. Wie de hersenvruchten van dezen sijn gevoelenden, maar immer natuurlijken schrijver van tooneelen uit Neêrlands volksleven, heeft gelezen, hij is natuurlijk vervuld van den wensch om persoonlijk met dezen man kennis te maken. De gave om het volksleven in zijne fijnste schakeringen te bespieden, het weêr te geven gelijk het is, in dialect, in uitdrukking, maar vooral van zijne waardigste zijde, — vooral zô, dat iedereen medegevoelt en toestemt, — die gaven bezit de heer **Cremier** in hooge mate. Heeft België sijn Conscience, Engeland sijn Dickens, — wij hebben onzen **Cremier** en weten hem te waarderen! Moge dat blijken op den avond van sijn optreden. Het zal wel overtollig sijn hierbij te voegen, dat, waar **Cremier** meer dan eens sprak, hij onder het auditorium steeds eene uitgelezen schare dames telde, en evenzeer zal het dus onnoodig sijn onze dames te animeren, de heeren niet alleen te laten gaan. Wij raden aan ieder belangstellende, die nog niet op de lijst heeft geteekend, daarmee niet te wachten, omdat het te voorzien is dat een talrijk publiek van deze ge-

Harlinger courant, 22 april 1868:

LETTERKUNDIGE VOORDRAGT
van den heer J. J. CREMER,
IN HET GEBOUW „HARMONIE”
TE HARLINGEN.

De Heer J. J. **CREMER**, *Novellist te 's Hage*, zal op **Maandag den 27 April** eerstkomende, 's avonds ten 7½ ure, in het gebouw „*Harmonie*”, te Harlingen, voordragen eene zijner beroemde **Over Betuwsche Vertellingen**, en wel bepaaldelijk „**’t PAUWENVEERKE**”.

Voor zoover de ruimte der zaal toelaat, zullen **bewijzen van toegang** à f 1,25 voor een Heer en à f 0,75 voor een Dame worden uitgegeven ten huize van den Heer J. H. VAN DROOGE, aan de Schrietsen te Harlingen.

HARLINGEN,
20 April 1868.

W. HARMENS Cz.
P. POSTHUMA.
L. HOUTSMA.

Wij maken onze lezers nog eens attent op de voorlezing van den heer **Cremer**, die a. s. maandag zal plaats hebben. (*zie advertentie.*)

Harlinger courant, 29 april 1868:

Toen wij in ons vorig no. de beste verwachtingen uitspraken omtrent de voordragt door den novellist J. J. **Cremer** hier te houden, durfden we niet denken een zóó in alle opzigten gunstig verslag te mogen uitbrengen, wanneer de zaak zou afgelopen zijn. Schier nooit toch hoort men van een spreker gewagen, die geheel het auditorium van den aanvang tot het einde ademloos geboeid houdt, — die al de opgevoerde personen van een drama, naar de natuur geteekend, wedergeeft, — die de naiviteit, waarmede sommige personen hunne gebreken vertoonen, in alle naaktheid weet voor te stellen, zoodat de toehoorders over de treffende gelijkenis moeten glimlagchen, — terwijl hij daarna de snaren des gevoels in die mate weet te schokken en te treffen, dat niemand onbewogen blijft. En toch, dit alles bewonderde men in den heer **Cremer**. Alle hoorders gingen dan ook hoogst voldaan naar huis, en zelfs zij, die van verre waren gekomen om den begaafden

redenaar te hooren, hebben zich hun moeite en opoffering niet beklaagd.

Leeuwarder courant, 22 september 1868:

Cremer voornemens is vrijdag den 9 October e. k. alhier weder op te treden. Zijne lezing zal bestaan uit: *'t Blinkende Hoantje*. Het genot, ten vorigen jare gesmaakt bij de lezing van den heer **Cremer**, is nog te levendig in herinnering, dan dat eene opzettelijke aanbeveling noodig zou zijn. Wij twijfelen er niet aan, of een niet minder talrijk publiek dan toenmaals zal den heer Cremer doen zien hoe zijne talenten steeds te Leeuwarden worden gewaardeerd.

Leeuwarder Courant, 13 oktober 1868:
De voordracht was 9 oktober.

— Een zeer talrijk publiek, waaronder ook velen uit andere plaatsen, woonde vrijdag avond jl. de lezing bij van: *'t Blindende Hoantje* door den heer J. J. Cremer. Niet minder dan ten vorigen jare oogste hij iniden bijval in, die zoowel de novelle zelve, als de uitstekende voordragt gold. Zijne schilderungen waren dikwijls hoogst treffend, maar meer dan eens dwong hij de aanwezigen ook een glimlach af, als hij het Betuwsche volkje sprekend invoerde. Wij zouden te uitvoerig worden indien wij in bijzonderheden traden. Genoeg zij het te weten, dat de heer Cremer hier op nieuw den aangenaamsten indruk heeft achtergelaten.

Stads en dorpskroniek Friesland: 1868:

27 April. J. J. Cremer draagt in de Harmonie te Leeuwarden het „Paauweveerke” voor.

Hoornsche courant, 27 oktober 1868:

HOORN, 26 October.

Met belangstelling zal voorzeker vernomen worden, dat de Heer J. J. Cremer uit 's Hage, aan den Heer J. A. Heule alhier de toezegging heeft gegeven, om of in het laatst der maand December of in het begin van de maand Januarij e. k., wederom eene voorlezing alhier te houden.

Wij hopen, dat geene beletselen zich zullen voordoen, om aan het voornemen van den Heer Cremer uitvoering te geven, en stellen ons voor later op deze zaak terug te komen.

Hoornsche courant, 21 november 1868:

VOORDRAGT van den Heer

J. J. CREMER,

op Maandag 30 November in het Lokaal DAN-
KELMAN alhier.

AANVANG des avonds 7½ uur.

TOEGANGSKAARTEN zijn tegen betaling van
f 1.— verkrijgbaar Vrijdag, Zaterdag en Maandag,
27, 28 en 30 November e. k., bij de Heeren
GEBR. VERMANDE.

Hoornsche courant, 28 november 1868:

HOORN, 27 November.

De aangekondigde voorlezing door den Heer **Cremer** op a. s. Maandag zal wel geen aanbeveling noodig hebben, de voordragt van den begaafden Novellist en redenaar, voorleden winter alhier gehouden, ligt bovendien nog versch in het geheugen, echter bevelen wij onze stadgenooten aan, deze gelegenheid niet te verzuimen, dewijl het waarschijnlijk de eenige is die ons dezen winter door den geliefden spreker wordt aangeboden.

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 14 januari 2022.